Onderwijs- en examenregeling bacheloropleidingen Faculteit der Geesteswetenschappen

geldig vanaf 1 september 2026

Deze onderwijs- en examenregeling (OER) is gebaseerd op de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) en op de door de Universiteit Leiden vastgestelde universitaire richtlijnen, te weten:

- de Regeling Bindend Studieadvies;
- het kaderdocument Leids Register Opleidingen;
- de universitaire jaarindeling;
- de Regeling inschrijving, collegegeld en examengeld;
- het Protocol Surveillance op Afstand;
- de Richtlijn keuzeruimte en minorbeleid.

De model-OER wordt in het Nederlands vastgesteld en daarna in het Engels vertaald. Indien er onverhoopt inhoudelijke verschillen zijn tussen beide versies, is de Nederlandse versie leidend.

Overeenkomstig artikel 7.14 WHW beoordeelt het faculteitsbestuur de onderwijs- en examenregeling regelmatig en weegt daarbij, ten behoeve van de bewaking en zo nodig bijstelling van de studielast, het tijdsbeslag dat daaruit voor de studenten voortvloeit. De opleidingscommissie heeft op grond van artikel 9.18 WHW tot taak de wijze van uitvoeren van de onderwijs- en examenregeling jaarlijks te beoordelen.

Deze Onderwijs- en examenregeling bestaat uit twee delen:
- een facultair deel dat voor alle bacheloropleidingen gelijk is (dit document),
- een deel dat informatie per opleiding bevat; het zogenaamde opleidingsspecifieke deel.

In dit document wordt voor de relevante artikelen verwezen naar het opleidingsspecifieke deel.

Inhoud

1. Algemene bepalingen
2. Beschrijving van de opleiding
3. Onderwijsprogramma
4. Tentamens en examens
5. Toegang en toelating tot de opleiding
6. Studiebegeleiding en studieadvies
7. Evaluatie van het onderwijs
8. Slotbepalingen

Bijlagen Facultair gedeelte

Bijlage A - Algemene academische vaardigheden

Classified as Internal | Intern

Bijlage B - Regeling BA-eindwerk
Bijlage C – Stageregeling voor FGW-bachelor- en -masteropleidingen

Bijlage D - Regeling Colloquium Doctum
Bijlage E – Inschrijfprotocol

Bijlagen Opleidingsspecifieke gedeelte
Bijlage F - Studiegids

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Toepasselijkheid van de regeling

Deze regeling is van toepassing op het onderwijs en de examens van de bacheloropleidingen:

African Studies
Chinastudies
Duitse taal en cultuur
Dutch Studies
English Language and Culture
Film- en literatuurwetenschap
Filosofie
Franse taal en cultuur
Geschiedenis
Griekse en Latijnse taal en cultuur
International Studies
Italiaanse taal en cultuur
Japanstudies
Koreastudies
Kunstgeschiedenis
Latijns-Amerikastudies
Midden-Oostenstudies
Nederlandse taal en cultuur
Oude Nabije Oosten-studies
Religiewetenschappen
Russische studies
South and Southeast Asian Studies
Taalwetenschap
Urban Studies

Deze opleidingen zijn ingesteld in de Faculteit der Geesteswetenschappen van de Universiteit Leiden, hierna te noemen: de faculteit. Alle opleidingen worden in Leiden verzorgd, met uitzondering van de opleiding International Studies en de opleiding Urban Studies, die worden verzorgd in Den Haag.

Waar hierna wordt gesproken van 'opleiding', dient hieronder ieder van bovenstaande bacheloropleidingen te worden verstaan.

Artikel 1.2 Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

a.	beoordelaar, eerste/tweede:	de examinator die als eerste dan wel als tweede het BA-eindwerk van de opleiding leest en beoordeelt. De eerste beoordelaar treedt tevens op als begeleider;
b.	digitale onderwijsleeromgeving:	een digitale omgeving waarin de student kan samenwerken, communiceren en leren, zoals Brightspace;
c.	BA-eindwerk:	Een product of (reeks van) toetsen/opdrachten aan de hand waarvan kan worden vastgesteld of de student de beoogde eindkwalificaties van de opleiding heeft gerealiseerd. Een niet limitatieve opsomming van eindwerken is: een scriptie, een portfolio, een projectproduct, een (reeks van) tentamen(s), een artikel, of een combinatie hiervan. Zie ook onder item u. (praktische oefeningen) en in de scriptieregeling (Bijlage B).
d.	deeltentamen:	een onderdeel van het tentamen van een onderwijseenheid, waar (een deel van) de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student met

Classified as Internal | Intern

		betrekking tot die onderwijseenheid worden onderzocht. Als deeltentamen gelden alle prestaties (schriftelijke en mondelinge toetsing, schriftelijke opdrachten, werkstukken, mondelinge referaten etc.) van een student die met een deelresultaat worden beoordeeld dat deel uitmaakt van het eindcijfer van een onderwijseenheid;
e.	EC(TS):	European Credit (Transfer System);
f.	examen:	omvat de tentamens verbonden aan de tot de opleiding of de propedeutische fase van de opleiding behorende onderwijseenheden, met inbegrip van een door de examencommissie zelf te verrichten onderzoek als bedoeld in artikel 7.10, tweede lid, van de wet;
g.	examencommissie:	de examencommissie van de opleiding, ingesteld en benoemd door het faculteitsbestuur krachtens artikel 7.12a van de wet;[1]
h.	examinator:	degene die door de examencommissie is aangewezen ten behoeve van het afnemen van tentamens, krachtens artikel 7.12c van de wet;
i.	inschrijfprotocol	het digitale inschrijfprotocol met specifieke en bindende informatie over de inschrijving voor onderwijseenheden, tentamens en examens. Het inschrijfprotocol maakt als bijlage onderdeel uit van deze regeling;
j.	judicium:	nadere kwalificatie van de examencommissie over een afgelegd examen;
k.	kalenderdag	periode van 24 uur die om middernacht begint en op de kalender door een datum wordt aangeduid. Dit zijn alle dagen, waaronder werkdagen, weekeinde, erkende feestdagen en verplichte sluitingsdagen.
l.	Leids universitair register opleidingen:	het onder verantwoordelijkheid van het College van Bestuur gehouden register van de door de Universiteit Leiden verzorgde opleidingen als bedoeld in artikel 7 van het Bestuurs- en beheersreglement;
m.	niveau:	het niveau van een onderwijseenheid volgens de abstracte structuur zoals omschreven in het kaderdocument Leids universitair register opleidingen;[2]
n.	nominale studieduur:	de studielast zoals vastgelegd in het Centraal Register Opleidingen in studiejaren;
o.	onderwijsbureau:	loket in de faculteit waar de student terecht kan voor informatie en inschrijving voor het onderwijs (onderwijsadministratie);
p.	onderwijseenheid:	de vakken en praktische oefeningen van de opleiding als bedoeld in artikel 7.3 van de wet. De studielast van elke onderwijseenheid wordt uitgedrukt in gehele studiepunten. Aan elke onderwijseenheid is een tentamen verbonden;
q.	onderwijstaal:	de taal van een opleiding waarin colleges en werkgroepen worden gegeven en tentamens en examens worden afgenomen;
r.	opleiding:	de opleiding waarop de OER betrekking heeft: een samenhangend geheel van onderwijseenheden, gericht op de verwezenlijking van welomschreven doelstellingen op het gebied van kennis, inzicht en

[1] De Regels en richtlijnen examencommissies zijn te raadplegen op Regels en richtlijnen examencommissies.
[2] Het kaderdocument Leids universitair register opleidingen.

Classified as Internal | Intern

		vaardigheden waarover degene die de opleiding voltooit, dient te beschikken. Aan elke opleiding is een examen verbonden;
s.	opleidingsbestuur:	voor elke opleiding of groep van opleidingen richt het faculteitsbestuur een opleidingsbestuur in. De samenstelling, taken en verantwoordelijkheden van het opleidingsbestuur zijn vastgelegd in het Reglement van de Faculteit der Geesteswetenschappen;
t.	opleidingscommissie:	het faculteitsbestuur stelt voor elke opleiding, minor en voor alle overige onderwijseenheden of voor een groep van opleidingen een opleidingscommissie in. De samenstelling, taken en verantwoordelijkheden van de commissie zijn nader gespecificeerd in het Reglement van de Faculteit der Geesteswetenschappen;
u.	portfolio:	een dossier van monitoring en beoordeling waarmee studenten (1) aannemelijk maken te beschikken over een niveau van academische vorming dat voldoende is voor het verwerven van het diploma, (2) inzicht geven in het persoonlijk proces van academische vorming gedurende de opleiding, en (3) begeleiding en studieloopbaanadvisering mogelijk maken;
v.	praktische oefening:	een praktische oefening (als onderdeel) van een tentamen of examen als bedoeld in artikel 7.13, tweede lid, sub d van de wet, in één van de volgende vormen: - het maken van een scriptie/ eindwerk/ afstudeerverslag van een opleiding, - het maken van een werkstuk of een proefontwerp, - het uitvoeren van een onderzoekopdracht, het deelnemen aan veldwerk of een excursie, - het doorlopen van een stage, of - het deelnemen aan een andere onderwijsleeractiviteit die gericht is op het verwerven van bepaalde vaardigheden;
w.	Pre-University College:	een onderwijsprogramma van de Universiteit Leiden voor een selecte groep van leerlingen uit de twee hoogste klassen van het VWO;
x.	propedeutische fase:	het eerste jaar van de opleiding, met een studielast van 60 EC als bedoeld in artikel 7.8 van de wet. Aan deze fase is een examen verbonden, tenzij de faculteit in deze regeling anders heeft bepaald;
y.	student:	degene die is ingeschreven aan de Universiteit Leiden voor het volgen van het onderwijs en/of het afleggen van de tentamens en de examens van de opleiding;
z.	studiegids:	de digitale studiegids bevattende specifieke en bindende informatie over de opleiding: https://studiegids.universiteitleiden.nl. De Studiegids maakt als bijlage deel uit van deze regeling;
aa.	studiepunt:	de eenheid uitgedrukt in EC waarmee volgens de wet de studielast van een onderwijseenheid wordt uitgedrukt; volgens het ECTS is één studiepunt gelijk aan 28 uren studie;
bb.	tentamen:	een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student met betrekking tot een bepaalde onderwijseenheid, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek (overeenkomstig

Classified as Internal | Intern

		artikel 7.10 van de wet). Het onderzoek kan zowel schriftelijk, mondeling als digitaal, of een combinatie hiervan, plaatsvinden. Een tentamen kan uit meerdere deeltentamens bestaan. Uitsluitend aan een tentamen zijn studiepunten verbonden. Het onderzoek wordt uitgevoerd conform de door de examencommissie bepaalde werkwijze voor de kwaliteitsborging van de tentamens en examens;
cc.	werkdag:	maandag tot en met vrijdag, met uitzondering van de erkende feestdagen en de door het College van Bestuur aangewezen verplichte sluitingsdagen;
dd.	de wet:	de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW).

De overige begrippen hebben de betekenis die de wet daaraan toekent.

Artikel 1.3 **Gedragscodes**

1.3.1 De Gedragscode Omgangsvormen is van toepassing; deze is bedoeld om een kader te scheppen voor een goed, veilig en stimulerend werk- en studieklimaat binnen de Universiteit Leiden, waarbij docenten en studenten op respectvolle wijze met elkaar omgaan en waarbij wederzijdse acceptatie en wederzijds vertrouwen belangrijke waarden zijn.

1.3.2 De Gedragscode onderwijs op afstand is van toepassing; deze geeft richtlijnen voor het lesgeven en leren via digitale omgevingen, remote omgevingen of elke vorm van onderwijs die voornamelijk afhankelijk is van IT-services.

1.3.3 Tevens is de Regeling ICT en internetgebruik van toepassing. De regeling regelt het verantwoord gebruik van de ICT-voorzieningen en internet en de wijze waarop controle op het gebruik plaatsvindt. De regeling beschrijft ook welk gedrag niet wordt getolereerd en welke consequenties daar aan verbonden zijn.

1.3.4 Tot slot zijn van toepassing: de Gedragscode voor studenten van de Faculteit Geesteswetenschappen, de facultaire Richtlijnen voor Gebruik van GenAI bij toetsing, de Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit (2018) en de Regeling Datamanagement Universiteit Leiden.

Hoofdstuk 2 Beschrijving van de opleiding

Artikel 2.1 **Doel van de opleiding**

Zie het opleidingsspecifieke deel.

Artikel 2.2 **Afstudeerrichtingen**

Zie, waar van toepassing, het opleidingsspecifieke deel.

Artikel 2.3 **Eindkwalificaties**

Zie het opleidingsspecifieke deel.

Artikel 2.4 **Inrichting van de opleiding**

2.4.1De opleidingen worden voltijds verzorgd. De nominale studieduur van de voltijdopleidingen is 3 jaar.

De volgende opleidingen worden daarnaast ook deeltijds verzorgd:

Classified as Internal | Intern

- English Language and Culture
- Filosofie
- Franse taal en cultuur
- Kunstgeschiedenis
- Religiewetenschappen

2.4.2 De deeltijdopleidingen genoemd onder 2.4.1. worden overdag verzorgd.

2.4.3 De nominale studieduur van deeltijdopleidingen is vijf jaar.

Artikel 2.5 **Studielast**

De opleiding heeft een studielast van 180 studiepunten. De propedeutische fase heeft een studielast van 60 studiepunten en is een integraal onderdeel van de opleiding.

Artikel 2.6 **Aanvang van de opleiding; uniforme jaarindeling**

De opleiding vangt aan op 1 september. Het cursorisch onderwijs van de opleiding is ingericht volgens de universitaire semesterindeling en omvat 42 onderwijsweken.

Artikel 2.7 **Minoren, Educatieve module en Honours onderwijs**

2.7.1 Welke minoren de faculteit aanbiedt en welke onderwijsgremia bevoegd zijn voor deze minoren, wordt jaarlijks vastgelegd in de Uitvoeringsregeling bestuurlijke gremia opleidingen.

2.7.2 De beschrijving van de onderwijseenheden behorend tot de desbetreffende minor zijn opgenomen in de Studiegids. In de Studiegids is voorts vastgelegd welke examinatoren bevoegd zijn voor de toetsing van de minor.

2.7.3 De educatieve minoren en de educatieve module vallen onder de verantwoordelijkheid van de examencommissie van het ICLON.

2.7.4 Bovenfacultaire onderwijseenheden in het kader van het Honours-onderwijs behoren tot de verantwoordelijkheid van de examencommissie van de Honours Academy.

Artikel 2.8 **Examens van de opleiding**

2.8.1 In de opleiding kunnen de volgende examens worden afgelegd:

- het bachelorexamen

Met ingang van 2026-27 kan het propedeutisch examen niet meer worden afgelegd. Studenten die echter in 2025-26 of eerder instroomden in de opleiding, en die niet gedurende (een deel van) 2025-26 uitgeschreven zijn geweest, behouden het recht om het propedeutisch examen af te leggen.

Artikel 2.9 **Onderwijstaal**

2.9.1 Zie het opleidingsspecifieke deel.

2.9.2 Zie het opleidingsspecifieke deel.

Artikel 2.10 **Kwaliteit**

De opleiding is geaccrediteerd door de NVAO en voldoet aan de kwaliteitseisen die op nationaal en internationaal niveau aan opleidingen worden gesteld. Ook voldoet de opleiding aan de

Classified as Internal | Intern

kwaliteitsstandaarden voor het onderwijs die zijn vastgelegd in het kaderdocument Leids universitair register opleidingen.

Hoofdstuk 3 Onderwijsprogramma

Artikel 3.0 Uitzondering vanwege overmachtssituaties

3.0.1 Indien, vanwege een crisis of andere overmachtsomstandigheden, deelname aan onderwijseenheden of de verzorging daarvan, zoals in deze regeling of in de Studiegids is vastgelegd, niet mogelijk is, zullen wijzigingen hierin tijdig bekend worden gemaakt door het daartoe bevoegde orgaan. Dit gebeurt in ieder geval in Brightspace, of er wordt in Brightspace vermeld via welk ander medium hierover wordt gecommuniceerd. Onder een crisis wordt verstaan een crisis als omschreven in artikel 1 van de Regeling Coördinatie Crisisbeheersing Universiteit Leiden.

Artikel 3.1 Verplichte onderwijseenheden

3.1.1 De opleiding omvat verplichte onderwijseenheden met een totale studielast van 150 studiepunten. Onderdeel van de verplichte onderwijseenheden vormen de vooraf vastgestelde onderwijseenheden waaruit de student verplicht een keuze moet maken.

3.1.2 Niet van toepassing.

3.1.3 In de Studiegids wordt de feitelijke vormgeving nader omschreven, te weten de studielast, het niveau,[3] de inhoud, de tentaminering en de onderwijsvorm van de onderwijseenheden van het onderwijsprogramma.

Artikel 3.2 Keuzevrijheid

3.2.1 Naast de in 3.1.1 genoemde onderwijseenheden geeft de opleiding studenten een vrije keuzeruimte van 30 studiepunten.

3.2.2 Voor een *minor* naar keuze zonder selectie-eisen is de student verplicht zich *in te schrijven*. Voor een *selectieminor* naar keuze is de student verplicht zich *aan te melden*. De wijze en het moment waarop de inschrijving respectievelijk de aanmelding plaatsvindt is volgens de Richtlijn keuzeruimte en minorstelsel, te vinden op de website Universiteit Leiden.

3.2.3 De keuze van de onderwijseenheden behoeft de goedkeuring van de examencommissie. Bij de beoordeling van de keuze van de student baseert de examencommissie zich uitsluitend op het niveau van het gekozen pakket. Deze goedkeuring is niet vereist voor erkende minorprogramma's met een omvang van 30 studiepunten van de Universiteit Leiden en voor de door de betrokken instellingen erkende minoren van de TU Delft en de Erasmus Universiteit Rotterdam.

3.2.4 Naast de aan deze universiteit gedoceerde onderwijseenheden komen voor de invulling van de keuzeruimte – onder goedkeuring van de examencommissie – onderwijseenheden verzorgd door een andere Nederlandse of een buitenlandse universiteit dan wel van een andere rechtspersoon met geaccrediteerd initieel onderwijs in aanmerking.

3.2.5 Onderwijseenheden waaraan de student deelneemt in het kader van het Honours College kunnen niet gebruikt worden voor de vrije keuzeruimte.

3.2.6 Een student die is ingeschreven voor de opleiding kan zelf bepalen welke onderwijseenheden deel uitmaken van de vrije keuzeruimte, mits van voldoende niveau. Hierbij geldt dat er geen overlap mag zijn

[3] Conform de 'abstracte structuur' als omschreven in het Kaderdocument Leids universitair register opleidingen.

Classified as Internal | Intern

tussen de onderwijseenheden van de vrije keuzeruimte die meetellen bij het afstuderen en de onderwijseenheden die deel uitmaken van het verplichte curriculum van de opleiding.

3.2.7 Een student die is ingeschreven voor de opleiding kan zelf een programma samenstellen uit onderwijseenheden die door een instelling worden verzorgd waaraan een examen is verbonden. Hiervoor is toestemming nodig van de meest van toepassing zijnde examencommissie. Bij het verlenen van de toestemming geeft de examencommissie tevens aan tot welke opleiding van de instelling dat programma wordt geacht te behoren.[4] Indien nodig wijst het College van Bestuur een examencommissie aan die met de beslissing is belast.

3.2.8 De student aan wie de graad Bachelor of Master in het wetenschappelijk onderwijs is verleend en die voldoet aan de gestelde eisen inzake voldoende verwantschap, kan worden ingeschreven met alleen het oogmerk de educatieve module te volgen en af te ronden teneinde daarmee een beperkte tweedegraads bevoegdheid te behalen[5].

3.2.9 Indien minoren niet gekozen kunnen worden omdat de inhoud geheel of gedeeltelijk overeenkomt met verplichte onderwijseenheden van de opleiding is dit aangegeven in het opleidingsspecifieke deel.

Artikel 3.3 **Praktische oefeningen**

3.3.1 Bij elk van de in de Studiegids vermelde onderwijseenheden is aangegeven welke praktische oefeningen zij omvatten, welke de aard en de omvang is van de werkzaamheden van de student, alsmede welke praktische oefeningen met goed gevolg dienen te zijn afgelegd met het oog op de toelating tot het afleggen van (andere onderdelen van) het tentamen, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie vrijstelling van die verplichting te verlenen, al dan niet onder oplegging van vervangende eisen.

3.3.2 In de Studiegids en Bijlage B bij deze OER staan omvang en studielast van het BA-eindwerk van een opleiding beschreven; daarbij zijn de normen vermeld waaraan het eindwerk van een opleiding moet voldoen.

Artikel 3.4 **Deelname aan onderwijseenheden en tentamens**

Artikel 3.4.1 **Deelname aan onderwijseenheden**

3.4.1.1 De student dient zich in te schrijven voor de onderwijseenheid volgens het geldende inschrijfprotocol[6]. Dit betekent dat de student zich in MyStudymap inschrijft voor een onderwijseenheid en daarbij de activiteiten aanvinkt waar de student aan mee wil doen (hoorcollege, werkcollege, praktische oefening en tentamen). Inschrijven kan tot uiterlijk vijf kalenderdagen voor aanvang. Voor sommige onderwijseenheden geldt de termijn zoals is bepaald in de beschrijving van de onderwijseenheid in de Studiegids en in artikel 3.4.1.3. Voor inschrijving voor het tentamen geldt een afwijkende termijn zoals is bepaald in artikel 3.4.2.

3.4.1.2 De eerstejaars bachelorstudenten worden voor alle onderwijseenheden inclusief het tentamen van het eerste semester, in de zin van artikel 3.4.1.1, automatisch ingedeeld en ingeschreven door de onderwijsadministratie van hun opleiding.

---

[4] Overeenkomstig artikel 7.3j van de WHW ('vrij onderwijsprogramma in het wetenschappelijk onderwijs').
[5] In Leiden betreft het een bevoegdheid in een van de volgende relevante schoolvakken: Chinese Taal en Cultuur, Duits, Engels, Filosofie, Frans, Geschiedenis en Staatsinrichting, Godsdienst en Levensbeschouwing, Griekse en Latijnse Taal en Cultuur, Nederlands of Spaans. Inschrijving vindt plaats bij een verwante FGW bachelor- of masteropleiding. Tijdens de inschrijving vallen studenten voor het onderwijs van de module onder de Onderwijs- en examenregeling van het ICLON én onder de examencommissie van het ICLON.
[6] Protocol Inschrijven voor onderwijs en tentamens Universiteit Leiden

Classified as Internal | Intern

3.4.1.3 In geval van een onderwijseenheid met een beperkt aantal deelnemers, vindt deelname plaats in volgorde van inschrijving. Voor de bij de opleiding ingeschreven studenten is, bij tijdige inschrijving, plaatsing gegarandeerd bij de onderwijseenheden die behoren tot het verplichte curriculum van de opleiding.

3.4.1.4 In afwijking van artikel 3.4.1.1 geldt voor bepaalde onderwijseenheden met goedkeuring van het faculteitsbestuur een andere inschrijftermijn (veertien of achtentwintig kalenderdagen). De desbetreffende onderwijseenheid en de bijbehorende inschrijftermijn staan in de Studiegids.

3.4.1.5 De student die zich niet tijdig heeft ingeschreven kan zich melden bij het onderwijsbureau van de faculteit waarvan de opleiding onderdeel uitmaakt. In het geldende inschrijfprotocol staan de omstandigheden op grond waarvan de student in afwijking van artikel 3.4.1.1 kan worden ingeschreven.

Artikel 3.4.2 **Deelname aan tentamens en deeltentamens**

3.4.2.1 Voor deelname aan het tentamen of aan het deeltentamen is vereist dat de student zich inschrijft tot uiterlijk tien kalenderdagen voor aanvang van het tentamen of het deeltentamen.

3.4.2.2 Voor deelname aan de tweede tentamengelegenheid van dezelfde onderwijseenheid in het lopende studiejaar is vereist dat de student zicht inschrijft uiterlijk vijf kalenderdagen voor de aanvang van het tentamen of deeltentamen. Deze termijn geldt ook voor de situatie als bedoeld in artikel 4.6.2.

3.4.2.3 De student die zich niet tijdig heeft ingeschreven voor een tentamen volgens het geldende inschrijfprotocol kan zich melden bij het onderwijsbureau van de faculteit waarvan de opleiding onderdeel uitmaakt. In het geldende inschrijfprotocol staan de opgesomde omstandigheden op grond waarvan de student in afwijking van de artikelen 3.4.2.1 en 3.4.2.2 kan worden ingeschreven.

Artikel 3.5 **Verspreiding studiematerialen**

3.5.1 Het is de student niet toegestaan foto's, audio- of video-opnames van colleges en onderwijsgerelateerde gesprekken, waaronder de nabesprekingen van tentamens (met inbegrip van tentamenopgaven en antwoordmodellen), te maken zonder uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van de desbetreffende docent. Indien toestemming wordt verleend, is de student slechts gerechtigd de opname voor eigen gebruik te benutten; verspreiding of publicatie van de opname op welke wijze dan ook is niet toegestaan. De student heeft geen zelfstandige zeggenschap over deze materialen, tenzij de universiteit deze expliciet aan de student heeft toegekend.

3.5.2 Het is de student niet toegestaan op welke wijze dan ook studiematerialen te verspreiden of te publiceren. De student is slechts gerechtigd de materialen voor eigen gebruik te benutten.

3.5.3 Het is de student niet toegestaan inbreuk te maken op de intellectuele eigendomsrechten van de universiteit, van derden of van degene met wie licentie-afspraken zijn gemaakt.

Hoofdstuk 4 Tentamens en examens

Artikel 4.0 **Uitzondering vanwege overmachtssituaties**

4.0.1 Indien, vanwege een crisis of andere overmachtsomstandigheden, het niet mogelijk is om tentamens en examens aan te bieden in de vorm en op het moment, zoals in deze regeling of de Studiegids

Classified as Internal | Intern

is vastgelegd, zullen wijzigingen hierin tijdig bekend worden gemaakt door het daartoe bevoegde orgaan. Dit gebeurt in ieder geval in Brightspace, of er wordt in Brightspace vermeld via welk ander medium hierover wordt gecommuniceerd. Onder een crisis wordt verstaan een crisis als omschreven in artikel 1 van de Regeling Coördinatie Crisisbeheersing Universiteit Leiden.

Artikel 4.1 **Tentamengelegenheid**

4.1.1 Tweemaal per studiejaar wordt de gelegenheid geboden tot het afleggen van het tentamen verbonden aan elk van de onderwijseenheden die in dat jaar worden aangeboden. Voor praktische oefeningen bepaalt de examencommissie de wijze van herkansing.

4.1.2 Het faculteitsbestuur draagt zorg voor de praktische organisatie van de tentamens en examens en ziet er op toe, zo nodig door surveillance, dat de tentamens en examens in goede orde verlopen. Indien gebruik wordt gemaakt van surveillance op afstand gebeurt dit volgens het Protocol Surveillance op Afstand en volgens de binnen dit protocol opgestelde facultaire Richtlijnen voor inzet van online proctoring.

4.1.3 Niet van toepassing.

4.1.4 Indien het cijfer van een onderwijseenheid samengesteld wordt uit meerdere deeltentamens kan afgeweken worden van het aantal kansen zoals bedoeld in 4.1.1, met dien verstande dat de student minimaal in staat wordt gesteld om bij de tweede tentamengelegenheid het vak alsnog met een voldoende af te sluiten door een tentamen dat representatief is voor het gevolgde vak. Indien hier sprake van is wordt dit vastgelegd in de Studiegids.

4.1.5 In overeenstemming met artikel 7.13, tweede lid sub h van de wet zijn in de Studiegids de tentamendata opgenomen.

4.1.6 In bijzondere gevallen kan de examencommissie een student op diens verzoek in afwijking van artikel 4.1.1, een extra tentamengelegenheid toestaan.

4.1.7 Gedurende een bacheloropleiding heeft een student eenmaal de gelegenheid een tentamen dat met goed gevolg is afgelegd, opnieuw af te leggen, onverminderd het bepaalde in 4.1.1. De examencommissie kan hiervan in uitzonderlijke, individuele gevallen op verzoek van de student afwijken. Een tentamen dat met goed gevolg is afgelegd kan alleen opnieuw worden afgelegd in hetzelfde studiejaar waarin dit resultaat is behaald. Bij deze eenmalige herkansing geldt het hoogst behaalde resultaat.
Het in de eerste volzin bedoelde tentamen kan uit meerdere deeltentamens bestaan. Inschrijving hiervoor verloopt overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 3.4.1.1 en 3.4.2.2.

4.1.8 Van de mogelijkheid in artikel 4.1.7 tot het opnieuw afleggen is uitgesloten:
- een mondeling tentamen;
- een praktische oefening;
- een minor of onderdelen daarvan, volgens het erkende minoraanbod zoals opgenomen in de Studiegids;
- een met goed gevolg afgelegd tentamen bij een andere instelling dan de Universiteit Leiden.

4.1.9 Wanneer een onderwijseenheid deel uitmaakt van meerdere opleidingen heeft de student eenmaal de gelegenheid het betreffende voldoende resultaat voor het bij die onderwijseenheid behorende tentamen opnieuw af te leggen.

Artikel 4.2 **Verplichte volgorde**

4.2.1 De verplichte volgorde van tentamens is vermeld in de Studiegids en het opleidingsspecifieke deel. Aan tentamens waarvoor een verplichte volgorde geldt, kan pas worden deelgenomen indien de tentamens van een of meerdere andere onderwijseenheden met goed gevolg zijn afgelegd.

Classified as Internal | Intern

4.2.2 Voor de onderwijseenheden en de tentamens waarmee deze worden afgesloten die in een bepaalde volgorde moeten worden doorlopen, kan de examencommissie in bijzondere gevallen op schriftelijk en gemotiveerd verzoek van de student een andere volgorde bepalen.

Artikel 4.3 **Vorm van de tentamens**

4.3.1 De wijze van tentamineren staat vermeld in de Studiegids. Daarbij is aangegeven of het tentamen, dan wel de deeltentamens, van een onderwijseenheid schriftelijk, digitaal of mondeling, of een combinatie hiervan, dan wel op een andere wijze wordt afgelegd. Vastgestelde vormen van (deel)tentamens mogen alleen in bijzondere gevallen worden gewijzigd door de examencommissie in overleg met de examinator. Wijzigingen moeten garanderen dat de leerdoelen van de onderwijseenheid worden getoetst.

4.3.2 De gang van zaken bij tentaminering en de richtlijnen en aanwijzingen, zoals bedoeld in artikel 7.12b, eerste lid, onder b in de wet, om de uitslag van tentamens en examens te beoordelen en vast te stellen, staan beschreven in de Regels en Richtlijnen van de examencommissies.

4.3.3 Aan studenten met een handicap of chronische ziekte wordt de gelegenheid geboden de tentamens op een zoveel mogelijk aan hun individuele handicap aangepaste wijze af te leggen. Deze aanpassingen mogen niet van invloed zijn op de kwaliteit of moeilijkheidsgraad van een tentamen. De examencommissie wint zo nodig, als bedoeld in het Protocol studeren met een functiebeperking, deskundig advies in alvorens te beslissen.

4.3.4 In bijzondere gevallen kan de examencommissie op verzoek van de student, binnen de kaders van de Onderwijs- en Examenregeling, toestaan dat een tentamen op een andere wijze wordt afgelegd dan in de Studiegids is vastgelegd.

4.3.5 De tentaminering vindt plaats in de voor deze opleiding in de Onderwijs- en Examenregeling vastgelegde voerta(a)l(en). De examencommissie kan toestaan dat, op verzoek van de student, de tentaminering plaatsvindt in een andere taal.

Artikel 4.4 **Mondelinge tentamens**

4.4.1 Mondeling wordt niet meer dan één persoon tegelijk getentamineerd, tenzij de examencommissie anders heeft bepaald.

4.4.2 Het mondeling afnemen van een tentamen is openbaar, tenzij de examencommissie in een bijzonder geval anders heeft bepaald, dan wel de student daartegen bedenkingen heeft.

Artikel 4.5 **Regels en Richtlijnen examencommissie**

4.5.1 Conform artikel 7.12b, derde lid, van de wet stelt de examencommissie regels vast over de uitvoering van haar taken en bevoegdheden en over de maatregelen die zij in geval van fraude kan nemen.[7]

4.5.2 De examencommissie draagt er zorg voor dat het recht van de student om beroep in te stellen tegen beslissingen van de examencommissie of de examinatoren is gewaarborgd.

Artikel 4.6 **Oordeel**

4.6.1 De examinator stelt zo snel mogelijk na het afnemen van een mondeling tentamen het oordeel vast. De student krijgt hierover een bericht uit het universitair studievoortgangssysteem.

4.6.2 Binnen vijftien werkdagen na de dag waarop het tentamen of het deeltentamen is afgenomen stelt de examinator het oordeel over een schriftelijk of op andere wijze afgenomen tentamen of deeltentamen vast. De uitslag wordt, binnen dezelfde vijftien werkdagen, bekend gemaakt aan de student. Het eindoordeel wordt vastgelegd in het universitaire voortgangssysteem. De student krijgt hierover een

[7] Zie voor de regels en richtlijnen Regels en richtlijnen examencommissies.

Classified as Internal | Intern

bericht via het universitair studievoortgangssysteem. Het oordeel is uiterlijk vijf werkdagen voor de daaropvolgende gelegenheid van hetzelfde tentamen bekend.

4.6.3 Wanneer niet aan de in 4.6.2 vermelde termijn van vijftien respectievelijk vijf werkdagen kan worden voldaan, dan wordt de student hiervan op de hoogte gesteld via een bericht op het u-mailadres van de student voordat deze termijn verlopen is. In dit bericht is opgenomen op welke (uiterste) datum het oordeel bekend gemaakt wordt.

4.6.4

4.6.4.1 De uitslag van het tentamen wordt uitgedrukt in een getal met maximaal één decimaal, tussen 1,0 tot 10,0, beide grenzen inbegrepen, of afgerond op een heel of half cijferpunt. De uitslag van het tentamen wordt niet uitgedrukt in een getal tussen 5,0 en 6,0.

4.6.4.2 In afwijking van het bepaalde in 4.6.4.1 kan, op een gemotiveerd verzoek van het opleidingsbestuur, in een beperkt aantal studieonderdelen per opleiding, te beoordelen door het faculteitsbestuur, worden toegestaan dat het de uitslag van een tentamen wordt uitgedrukt in Voldoende/Onvoldoende.

4.6.4.3 Bij de bacheloropleidingen International Studies, Japanstudies, Russische studies en Urban Studies wordt in afwijking van 4.6.4.1 de uitslag van tentamens die aan een buitenlandse universiteit zijn behaald, uitgedrukt in Voldoende/Onvoldoende. Bij International Studies en Urban Studies betreft het onderdelen van de keuzeruimte, als bedoeld onder artikel 3.2.1. Bij Japanstudies en Russische studies betreft het een verplicht buitenlandverblijf.

4.6.5 Het tentamen is met goed gevolg afgelegd als de uitslag 6,0 of hoger is, behoudens oordelen die op een andere wijze worden uitgedrukt, zoals vermeld in artikel 4.6.4.

4.6.6 Niet van toepassing.

4.6.7 Op het schriftelijke of digitale bewijsstuk van de uitslag van een tentamen wordt de student gewezen op het inzagerecht bedoeld in artikel 4.8 en op de beroepsprocedure.

4.6.8 De examencommissie kan regels opstellen waaruit blijkt onder welke voorwaarden zij gebruik zal maken van de haar in art. 7.12b, derde lid, van de wet gegeven bevoegdheid om te bepalen dat niet ieder tentamen met goed gevolg behoeft te worden afgelegd, en/of onder welke voorwaarden de resultaten van (deel)tentamens elkaar kunnen compenseren. Indien van toepassing zijn deze regels opgenomen in de Studiegids.

Artikel 4.7 **Geldigheidsduur tentamens**

4.7.1 Het faculteitsbestuur kan de geldigheidsduur van met goed gevolg afgelegde tentamens beperken, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie die geldigheidsduur in een individueel geval te verlengen. De geldigheidsduur van een met goed gevolg tentamen kan uitsluitend worden beperkt, indien de getentamineerde kennis of het getentamineerde inzicht aantoonbaar verouderd is, of indien de getentamineerde vaardigheden aantoonbaar verouderd zijn.

4.7.2 De examencommissie kan voor tentamens waarvoor de geldigheidsduur beperkt is conform de in de Regels en Richtlijnen opgenomen criteria, op verzoek van de student, de geldigheidsduur voor een door haar te bepalen periode verlengen. In geval van bijzondere omstandigheden in de zin van artikel 7.51, tweede lid van de wet handelt de examencommissie conform het bepaalde hierover in artikel 7.10, vierde lid van de wet.

4.7.3 De in de op grond van 4.7.1 beperkte geldigheidsduur gaat in op 1 september van het studiejaar volgend op dat waarin het cijfer is behaald of de vrijstelling is verleend.

4.7.4 Deelcijfers vervallen aan het eind van elk studiejaar. De student die wel één of meer deelcijfers heeft behaald, maar de onderwijseenheid als geheel niet heeft afgerond, kan in het volgende studiejaar geen beroep doen op eerder behaalde deelresultaten.

Classified as Internal | Intern

Artikel 4.8 **Inzagerecht en nabespreking**

4.8.1 Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de bekendmaking van de uitslag van een schriftelijk of digitaal tentamen en in ieder geval voordat de tweede tentamengelegenheid plaatsvindt, heeft de student recht op inzage in en nabespreking van diens beoordeelde werk.

4.8.2 Binnen de in 4.8.1 genoemde termijn kan kennis worden genomen van de vragen en opdrachten van het desbetreffende tentamen, alsmede van de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden.

4.8.3 In de Studiegids of de digitale onderwijsleeromgeving wordt bekend gemaakt op welke wijze en op welk tijdstip de inzage en de nabespreking van het tentamen plaatsvinden.

4.8.4 De examencommissie heeft de bevoegdheid te bepalen of de inzage en de nabespreking collectief dan wel individueel plaatsvinden.

4.8.5 De inzage en nabespreking geschieden op een door de examinator te bepalen plaats en tijdstip.

4.8.6 Indien de betrokkene aantoont door overmacht verhinderd te zijn of te zijn geweest voor de inzage en de nabespreking, dan wordt aan diegene een andere gelegenheid geboden, zo mogelijk binnen de in 4.8.1 genoemde termijn.

Artikel 4.9 **Vrijstelling van tentamens en/of praktische oefeningen**

4.9.1 De examencommissie kan de student op diens verzoek, gehoord de desbetreffende examinator, vrijstelling verlenen van het afleggen van één of meer (deel)tentamens of van deelname aan praktische oefeningen, indien de student:

- een qua inhoud en niveau overeenkomstige onderwijseenheid van een universitaire of hogere beroepsopleiding heeft voltooid, dan wel
- aantoont door werk- of beroepservaring over voldoende kennis en vaardigheden te beschikken met betrekking tot de desbetreffende onderwijseenheid, dan wel
- met goed gevolg het Pre-University College heeft voltooid; de examencommissie bepaalt in dit geval voor welke onderwijseenheid of welke onderwijseenheden vrijstelling wordt verleend.

4.9.2 Indien het onderwijseenheden van de minor betreft neemt de verantwoordelijke examencommissie pas een beslissing over het al dan niet verlenen van een vrijstelling nadat de examencommissie van de opleiding die de minor verzorgt, is gehoord.

4.9.3 Indien het onderwijseenheden betreft die behoren tot het facultaire kerncurriculum, of tot anderszins door meerdere opleidingen gedeeld onderwijs, neemt de verantwoordelijke examencommissie pas een beslissing over het al dan niet verlenen van een vrijstelling nadat de examinator van de desbetreffende onderwijseenheid is gehoord.

Artikel 4.10 **Examen**

4.10.1 De examencommissie reikt een getuigschrift uit wanneer blijkt dat het examen met goed gevolg is afgelegd.

4.10.2 De examencommissie kan zelf een tot het examen behorend onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de examinandus instellen en de uitkomsten daarvan beoordelen.

4.10.3 Het getuigschrift wordt niet eerder uitgereikt dan nadat het College van Bestuur heeft verklaard dat aan de procedurele eisen (waaronder het voldoen aan de verplichting tot het betalen van collegegeld) voor de afgifte is voldaan. Per opleiding wordt één getuigschrift uitgereikt. Op het getuigschrift wordt vermeld dat de opleiding dan wel afstudeerrichting is verzorgd door de Universiteit Leiden.

Classified as Internal | Intern

4.10.4 Overeenkomstig de regeling als bedoeld in artikel 7.11, derde lid, van de wet kan degene die aanspraak heeft op uitreiking van een getuigschrift de examencommissie verzoeken daartoe nog niet over te gaan mits de inschrijvingsduur voor de betreffende opleiding van vier jaar niet wordt overschreden.

4.10.5 Dit verzoek moet worden ingediend binnen vijf werkdagen nadat de student op de hoogte is gebracht van de uitslag van het examen. Bij dit verzoek geeft de student aan wanneer deze het getuigschrift wil ontvangen.

4.10.6 De examencommissie kan het verzoek tevens inwilligen indien het niet inwilligen van het verzoek zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard.

4.10.7 Aan het getuigschrift wordt een in het Nederlands en/of in het Engels gesteld supplement toegevoegd dat voldoet aan het Europese overeengekomen standaardformat, inclusief de *grading table* die van toepassing is voor de opleiding. Tezamen met het getuigschrift wordt een vertaling van het getuigschrift en een certificaat in het Latijn uitgereikt.

Artikel 4.11 **Graadverlening**

4.11.1 Aan degene die het examen met goed gevolg heeft afgelegd wordt de graad Bachelor verleend met de toevoeging «of Arts».

4.11.2 De verleende graad wordt op het getuigschrift van het examen aangetekend.

Artikel 4.12 **Judicia**

4.12.1 Aan de uitslag van een examen is een judicium verbonden.

4.12.2 Uitgangspunt voor de bepaling van het judicium is het gewogen gemiddelde van de behaalde cijfers van alle tentamens die tot het examen behoren, met uitzondering van die tentamens waarvoor vrijstelling is toegekend of die waarvoor slechts een bewijs van deelname is geregistreerd. Studieonderdelen die conform 4.6.4.2 en 4.6.4.3 met voldoende/onvoldoende worden beoordeeld, zijn eveneens uitgezonderd. Onderwijseenheden die bij andere opleidingen, waaronder buitenlandse, zijn gevolgd dienen te zijn goedgekeurd door de examencommissie.

4.12.3 Het gewogen gemiddelde van alle cijfers wordt bepaald door van elke onderwijseenheid het aantal studiepunten (EC) te vermenigvuldigen met het voor dat onderdeel toegekende cijfer, de uitkomsten hiervan op te tellen en het resultaat daarvan te delen door het aantal behaalde studiepunten.

4.12.4 Onverminderd het bepaalde in 4.12.6 en 4.12.7 wordt op het getuigschrift en op het diploma-supplement het predicaat ‘cum laude’ vermeld indien voldaan is aan de volgende eisen:

Voor het bachelorexamen geldt:
- het gewogen gemiddelde van alle onderwijseenheden is een 8,0 of hoger;
- voor het BA-eindwerk is minimaal een 8,0 behaald;
- het bachelorexamen is voor voltijdopleidingen binnen vier studiejaren behaald, voor deeltijdopleidingen binnen zes studiejaren.

Voor het propedeuse-examen geldt:
- het gewogen gemiddelde van alle onderwijseenheden is 8,0 of hoger;
- het propedeuse-examen is voor voltijdopleidingen binnen een jaar behaald, voor deeltijdopleidingen binnen twee studiejaren.

4.12.5 Onverminderd het bepaalde in 4.12.6 en 4.12.7 wordt op het getuigschrift en op het diploma-supplement het predicaat ‘summa cum laude’ vermeld indien voldaan is aan de volgende eisen:

Voor het bachelorexamen geldt:
- het gewogen gemiddelde is van alle onderwijseenheden een 9,0 of hoger;
- voor het BA-eindwerk is minimaal een 9,0 behaald;

Classified as Internal | Intern

- het bachelorexamen is voor voltijdopleidingen binnen drie studiejaren behaald, voor deeltijdopleidingen binnen vijf studiejaren;

Voor het propedeuse-examen geldt:
- het gewogen gemiddelde van alle onderwijseenheden is een 9,0 of hoger;
- het propedeuse-examen is voor voltijdopleidingen binnen een jaar behaald, voor deeltijdopleidingen binnen twee studiejaren.

4.12.6 De examencommissie kan besluiten in andere, bijzondere gevallen een predicaat te verlenen, mits het gewogen gemiddelde niet meer dan 0,5 punt afwijkt van het in het vierde dan wel vijfde lid bepaalde. Daarbij valt te denken aan aspecten zoals de ontwikkeling die de student tijdens de opleiding heeft doorgemaakt, bepaalde uitzonderlijke prestaties die de student geleverd heeft in het eindwerk of andere relevante bijzondere omstandigheden.

4.12.7 Ingeval de student een ordemaatregel, als omschreven in de Regels en Richtlijnen, is opgelegd wegens een onregelmatigheid, fraude of plagiaat, wordt geen predicaat verleend, tenzij de examencommissie anders beslist.

Hoofdstuk 5 Toegang en toelating tot de opleiding voor studiejaar 2027-2028

Artikel 5.1 **Rechtstreekse toegang**

5.1.1 Rechtstreekse toegang tot de opleiding hebben degenen die voldoen aan de voorwaarden genoemd in de artikelen 7.24 en 7.25 van de wet.

5.1.2 De voorwaarden voor inschrijving voor de opleiding zijn vastgelegd in de Regeling inschrijving van de Universiteit Leiden.

5.1.3 Het College van Bestuur kan de toegang in bepaalde in de wet omschreven gevallen weigeren door gebruik te maken van zijn bevoegdheid krachtens de tweede en derde volzin van artikel 7.28, eerste lid, van de wet.

Artikel 5.2 **Toelating**

5.2.1 **Toelating met hbo-propedeuse en graad Associate degree**

Op grond van artikel 7.28, lid 1a van de wet wordt van de bezitter van een graad Associate degree of van de bezitter van een getuigschrift van een met goed gevolg afgelegd propedeutisch examen aan een hogeschool het volgende vereist:

a. Geen nadere eisen. De kandidaat wordt toegelaten tot de propedeutische fase van de opleiding.
b. Voor de onder 5.2.4.3 genoemde Engelstalige opleidingen geldt als voorwaarde voor toelating dat de kandidaat moet aantonen te beschikken over kennis van de Engelse taal op het aangegeven niveau.
c. Voor de onder 5.2.3.1 genoemde opleidingen geldt dat door de kandidaat ook voldaan moet worden aan de nadere vooropleidingseisen.

5.2.2 **Gelijkwaardige vooropleiding**

Degene die niet in het bezit is van een vwo-diploma, behaald na 2007, kan
- krachtens de wet worden ingeschreven op grond van een ander diploma (artikel 7.28 van de wet), mits is voldaan aan de nadere vooropleidingseisen.
- met een vwo-diploma oude stijl worden in geschreven, mits is voldaan aan de nadere vooropleidingseisen.

Classified as Internal | Intern

Indien niet is voldaan aan de nadere vooropleidingseisen zal een toets worden opgelegd in de vakken, genoemd in artikel 5.2.3.1 op het niveau van het vwo-eindexamen in het profiel dat directe toegang geeft.

Aan kandidaten met een niet-Nederlandse vooropleiding, inclusief een internationale vooropleiding behaald in Nederland, kunnen, in het kader van de gelijkwaardigheid aan het vwo-diploma, eisen worden gesteld aan onder meer de samenstelling van het vakkenpakket, inclusief het niveau waarop diploma-onderdelen zijn afgerond, en/of het GPA. Nadere informatie daarover is online te vinden in de "General admission: diploma requirements 2027/2028".

5.2.3 **Nadere vooropleidingseisen en deficiënties**

5.2.3.1 Krachtens de Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 3 april 2014, nr. 540459 inzake de toelating tot het hoger onderwijs zijn de volgende nadere vooropleidingseisen van toepassing:

Opleiding:	*Vooropleidingseis*:
Griekse en Latijnse taal en cultuur:	Eindexamen vwo waarvan onderdeel heeft uitgemaakt het examen Grieks *of* het examen Latijn.

Wie in geen van beide klassieke talen (Grieks en Latijn) het eindexamen vwo heeft afgelegd, dient een vervangende toets af te leggen op het niveau van het vwo-eindexamen in één van die twee talen. Die vervangende toets bestaat uit een van de onderstaande opties:

a) Een deelcertificaat Latijn of Grieks via het vwo-staatsexamen.

b) Een voldoende voor de cursussen Grieks voor iedereen 1 én 2, of een voldoende voor de cursussen Latijn voor iedereen 1 én 2 verzorgd door de Universiteit Leiden.

5.2.4 **Nederlandse taal en Engelse taal**

5.2.4.1 Studenten voldoen aan de eis inzake voldoende beheersing van de Nederlandse taal indien zij beschikken over een van de volgende diploma's of voldoen aan:

- een diploma voortgezet onderwijs of hoger onderwijs onderwezen in het Nederlands;
- een Internationaal Baccalaureate (IB) Diploma met Nederlands A of met Nederlands B HL;
- een met goed gevolg afgerond TUL-examen, georganiseerd door de Universiteit Leiden, niveau TUL-gevorderd.
- een Certificaat Nederlands als Vreemde Taal, niveau Educatief Startbekwaam, of niveau Educatief Professioneel.

Een diploma van de Internationale School dan wel vergelijkbare in Nederland verzorgde internationale opleidingen wordt beschouwd als een buiten Nederland afgegeven diploma.

5.2.4.2 De examencommissie kan in bijzondere gevallen vrijstelling verlenen van het onder 5.2.4.1 bedoelde examen.

5.2.4.3 In afwijking van bovenstaande is voor de volgende (afstudeerrichtingen van) opleidingen voldoende beheersing van de Nederlandse taal niet vereist:

- African Studies,
- Dutch Studies,
- English Language and Culture,
- Filosofie: afstudeerrichting Global and Comparative Perspectives,
- International Studies,

Classified as Internal | Intern

- Kunstgeschiedenis: afstudeerrichting Arts, Media and Society,
- South and Southeast Asian Studies,
- Taalwetenschap: afstudeerrichtingen Language & Cognition, Descriptive Linguistics en Comparative Indo-European Linguistics,
- Urban Studies.

Voor bovenstaande (afstudeerrichtingen van) opleidingen geldt dat studenten de Engelse taal voldoende dienen te beheersen.

Bezitters van een buiten Nederland afgegeven diploma voldoen aan de eis inzake voldoende beheersing van de Engelse taal indien zij (daarnaast) beschikken over één van de volgende diploma's:

- een diploma van een in het Engels onderwezen International Baccalaureaat (of een IB diploma met "English A");
- een diploma middelbaar (of hoger) onderwijs voltooid in Australië, Canada (met uitzondering van Franstalige opleidingen in Canada), Duitsland, Ierland, Malta, Nieuw Zeeland, Singapore, het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten van Amerika of Zuid-Afrika;
- Een diploma van een in het Engels onderwezen opleiding in het wetenschappelijk onderwijs voltooid aan een Nederlandse universiteit (wo);
- Een diploma van een in het Engels onderwezen vierjarige opleiding in het hoger beroepsonderwijs voltooid aan een Nederlandse hogeschool (hbo).

5.2.4.4 Bezitters van een Nederlands diploma voldoen aan de eis inzake voldoende beheersing van de Engelse taal indien zij beschikken over een vwo-diploma.

5.2.4.5 Indien de student niet voldoet aan de vereisten onder 5.2.4.3 kan het taalniveau worden aangetoond met een van de volgende tests:

- IELTS 6.0, waarbij iedere afzonderlijke deelscore minimaal 6.0 bedraagt;
- TOEFL (internet based) 80; waarbij iedere afzonderlijke deelscore minimaal 4.0 bedraagt op de nieuwe beoordelingsschaal van 1 tot 6 die geldt vanaf 21 januari 2026, of minimaal 20 op de oude beoordelingsschaal van 0-30;
- Cambridge English Exam C2 Proficiency of C1 Advanced; waarbij iedere afzonderlijke deelscore 169 bedraagt[8].

Bij de aanmelding voor de opleiding mag de test niet langer dan twee jaar geleden zijn afgelegd.

5.2.5 **Colloquium Doctum**

Ter uitvoering van het toelatingsonderzoek, bedoeld in artikel 7.29 van de wet, is de in bijlage D opgenomen regeling van toepassing.

Artikel 5.3 **Selectie voor de opleiding**

Niet van toepassing.

[8] Zie ook de het document Language requirements– Bachelor's programmes van de Universiteit Leiden

Classified as Internal | Intern

Hoofdstuk 6 Studiebegeleiding en studieadvies

Artikel 6.1 **Studievoortgangadministratie**

6.1.1 Het faculteitsbestuur registreert de individuele studieresultaten van de studenten.

6.1.2 De student kan op elk gewenst moment diens studieresultaten inzien in het studievoortgangssysteem.

6.1.3 Met ingang van het tweede jaar van inschrijving vraagt de opleiding elke student ten minste jaarlijks een studieplan in te dienen waaruit blijkt welke tentamens de student voornemens is af te leggen en aan welke voor de opleiding relevante extra-curriculaire activiteiten en door het College van Bestuur erkende nevenactiviteiten de student voornemens is deel te nemen.

Artikel 6.2 **Introductie en begeleiding**

De opleiding draagt zorg voor de introductie en de studiebegeleiding van de studenten die voor de opleiding zijn ingeschreven, mede ten behoeve van hun oriëntatie op mogelijke studiewegen in en buiten de opleiding en ten behoeve van de studievoortgang, zoals vastgelegd in de Regeling Bindend Studieadvies Universiteit Leiden.

Artikel 6.3 **Studieadvies**

6.3.1 In diens eerste jaar van inschrijving krijgt elke student advies over de voortzetting van diens opleiding. De examencommissie is door het faculteitsbestuur gemandateerd tot het uitbrengen van het studieadvies. Voor informatie over de eisen, het aantal malen dat en de tijdstippen waarop dit gebeurt, alsmede voor de consequenties die daaraan worden of kunnen worden verbonden, wordt verwezen naar de Regeling bindend studieadvies Universiteit Leiden zoals die geldt in het betrokken studiejaar en naar 6.3.2.

6.3.2 Voor de volgende opleidingen gelden aanvullende eisen ten aanzien van te behalen onderdelen voor het bindend studieadvies, genoemd in artikel 6.3.1, namelijk het met goed gevolg afleggen van de tentamens van de volgende onderwijseenheden:

Opleiding	*Aanvullende eis*
Chinastudies	Chinese cultuur *of* Modern Chinese History
Dutch Studies	Analyse van Nederland in moderne films
Geschiedenis	Ten minste één van de twee Onderzoekscolleges
Griekse en Latijnse taal en cultuur	Ten minste 15 EC Grieks, te weten drie van de volgende onderwijseenheden: - Grieks taalverwerving 1A, 1B of 1C - Grieks taalverwerving 2A, 2B of 2C - Grieks proza: Herodotus - Grieks: lyriek en elegie *en* ten minste 15 EC Latijn, te weten drie van de volgende onderwijseenheden: - Latijn taalverwerving 1A, !B of 1C - Latijn taalverwerving 1A, 1B of 1C - Latijn: retorica - Latijn: lyriek/elegie
International Studies	Foreign language 1
Japanstudies	Japan in the 21st Century

Classified as Internal | Intern

Koreastudies	Koreaanse geschiedenis tot 1876
Kunstgeschiedenis	Voor studenten van de afstudeerrichting **Kunst en Cultuur** - Visuele analyse - Academische vaardigheden II (Kunstgeschiedenis) Voor studenten van de afstudeerrichting **Arts, Media & Society** - Visual Analysis - Academic Skills II (AMS)
Midden-Oostenstudies	Seminar Midden-Oostenstudies
Oude Nabije Oosten-studies	- Seminar Oude Nabije Oosten-studies *en* ten minste 10 EC van: - Inleiding Klassiek Hebreeuws - Inleiding Middelegyptisch en hiërogliefenschrift - Inleiding Akkadisch en spijkerschrift - Talenpanorama van het Midden-Oosten - Schriftelijke bronnen van het Oude Nabije Oosten
Religiewetenschappen	- Methoden en Technieken 1: bronnenonderzoek, objecten en teksten - Religion in the World
Russische studies	Russische grammatica 1A
South and Southeast Asian Studies	Classical Cultures of SSEA: Seminar I
Urban Studies	Academic Writing and Presenting

6.3.3 Een bindend negatief advies waaraan een afwijzing is verbonden geldt uitsluitend voor de opleiding en bijbehorende afstudeerrichtingen waarvoor de student ingeschreven staat. Het bindend studieadvies geldt tevens voor die bacheloropleiding waarmee de bacheloropleiding de propedeutische fase gemeen heeft.

6.3.4 Desgevraagd krijgt de student een mondelinge toelichting op het advies en informatie over de voortzetting van diens studie binnen of buiten de faculteit en over eventuele andere opleidingsmogelijkheden.

Artikel 6.4 **Begeleiding van het BA-eindwerk van een opleiding**

6.4.1 Zie bijlage B.

6.4.2 Zie bijlage B.

Artikel 6.5 **Topsport**

Aan studenten die topsport bedrijven wordt de gelegenheid geboden hun studie zoveel als redelijkerwijs mogelijk is aan de eisen van hun sportieve bezigheden aan te passen. Om vast te stellen wie tot deze categorie behoren hanteert de opleiding de richtlijnen zoals opgenomen in de Regeling Financiële Ondersteuning Studenten, deel III, van het College van Bestuur.

Artikel 6.6 **Handicap of chronische ziekte**

Aan studenten met een handicap of met een chronische ziekte wordt de gelegenheid geboden hun studie, zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, aan de beperkingen die de handicap of chronische ziekte met zich

Classified as Internal | Intern

meebrengt aan te passen.[9] Deze aanpassingen worden zoveel mogelijk op de individuele functiebeperking van de student afgestemd, maar mogen de kwaliteit of moeilijkheidsgraad van een vak of het examenprogramma niet wijzigen.

Artikel 6.7 **Buitenlands verblijf en stage**

Voor studenten die ten gevolge van een door de examencommissie goedgekeurd buitenlands studieverblijf of een goedgekeurde stage aantoonbare studievertraging zouden ondervinden, wordt een regeling getroffen om de vertraging zoveel mogelijk te beperken.

Hoofdstuk 7 Evaluatie van het onderwijs

Artikel 7.1 **Evaluatie van het onderwijs**

Zie het opleidingsspecifieke deel.

Hoofdstuk 8 Slotbepalingen

Artikel 8.1 **Wijziging**

8.1.1 Wijzigingen van deze regeling worden door het faculteitsbestuur of de opleidingscommissie, afhankelijk van de betrokken onderwerpen, na voorafgaande instemming van de faculteitsraad bij afzonderlijk besluit vastgesteld.

8.1.2 Wijzigingen in deze regeling die van toepassing zijn voor een bepaald studiejaar moeten voor de aanvang van dat studiejaar zijn vastgesteld en op de daarvoor bepaalde wijze zijn gepubliceerd. Hiervan kan uitsluitend worden afgeweken als een snellere invoering van een wijziging strikt noodzakelijk is en als daarbij de belangen van de studenten redelijkerwijs niet worden geschaad.

8.1.3 Een wijziging kan niet ten nadele van studenten van invloed zijn op enige beslissing welke krachtens deze regeling door de examencommissie is genomen ten aanzien van een student.

Artikel 8.2 **Bekendmaking**

Het faculteitsbestuur dan wel opleidingsbestuur draagt zorg voor bekendmaking van deze regeling en van de Regels en Richtlijnen die door de examencommissie zijn vastgesteld, alsmede van elke wijziging van deze stukken, via de universitaire website.

Artikel 8.3 **Geldigheidsduur**

Deze Onderwijs- en examenregeling geldt voor de duur van één studiejaar.

Artikel 8.4 **Inwerkingtreding**

Deze regeling treedt in werking op 1 september 2026.

[9] Protocol studeren met een functiebeperking

Classified as Internal | Intern

Bijlage A - Algemene academische vaardigheden

Afgestudeerden van een bacheloropleiding die voor het eerst instroomden in september 2022 of later beschikken over de volgende algemene academische vaardigheden:

I Kennis en inzicht
1. De afgestudeerde is vaardig in het vinden van (digitaal) beschikbare literatuur via geëigende zoeksystemen.
2. De afgestudeerde heeft inzicht in de beschikbaarheid van voor het vakgebied relevante (digitale) bronnen en tools.
3. De afgestudeerde heeft inzicht in hoe digitale gegevensverzamelingen tot stand zijn gekomen en hoe die gebruikt worden in digitale onderzoeksmethoden.
4. De afgestudeerde is in staat om te reflecteren over de maatschappelijke en wetenschappelijke gevolgen van digitalisering met betrekking tot het eigen vakgebied.

II Toepassen van kennis en inzicht
5. De afgestudeerde is in staat een goed afgebakende probleemstelling te formuleren.
6. De afgestudeerde kan voor het vakgebied vereiste kwalitatieve en/of kwantitatieve (digitale) technieken benutten om gegevens uit (digitale) bronnen te selecteren, te bewerken, te analyseren en/of te visualiseren.
7. De afgestudeerde is in staat om zelfstandig een origineel onderzoeksvoorstel te formuleren, waarbij verschillende bronnen, benaderingen en/of artefacten worden gecombineerd.

III Oordeelsvorming
8. De afgestudeerde heeft inzicht in de mogelijkheden en beperkingen van (digitale) (onderzoeks)bronnen en methoden in het eigen vakgebied, kan deze vergelijken en combineren met andere bronnen en methoden en kan er kritisch gebruik van maken.
9. De afgestudeerde is in staat op basis van eigen onderzoek een beargumenteerde conclusie te formuleren.

IV Communicatie
10. De afgestudeerde is bekend met verschillende moderne methoden en technieken van publicatie, ook in digitale en visuele vormen, en is bekend met de bijbehorende conventies en het bijbehorende vakjargon.
11. De afgestudeerde kan een beargumenteerde keuze maken uit digitale middelen voor mondelinge en schriftelijke presentatie van onderzoekswerk en die middelen gebruiken.
12. De afgestudeerde kan onderzoeksresultaten helder, overtuigend en beargumenteerd uiteenzetten.
13. De afgestudeerde kan actief deelnemen aan een vakinhoudelijke discussie.
14. De afgestudeerde is in staat om in teamverband doelen te realiseren.

V Leervaardigheden
15. De afgestudeerde heeft het vermogen om zelfstandig nieuwe vaardigheden aan te leren die nodig zijn om productief te kunnen werken met (digitale) bronnen en tools van het eigen vakgebied.
16. De afgestudeerde is in staat op constructieve wijze feedback te geven en te ontvangen, en kan gegronde kritiek verwerken tot een herziening van het eigen standpunt of de eigen argumentatie;
17. De afgestudeerde kan een realistische planning maken en zich houden aan overeengekomen planningen en prioritering.
18. De afgestudeerde is in staat te reflecteren op het eigen leerproces en functioneren, zowel zelfstandig als binnen een team, en op de eigen bijdrage aan een in teamverband ontwikkeld eindproduct.

Classified as Internal | Intern

Afgestudeerden van een bacheloropleiding die voor het eerst instroomden in september 2021 of daarvoor beschikken over de volgende algemene academische vaardigheden:

De afgestudeerde Bachelor kan:

I Elementaire onderzoeksvaardigheden, waaronder heuristische vaardigheden

1. vakwetenschappelijke literatuur verzamelen en selecteren met behulp van traditionele en digitale methoden en technieken;
2. deze analyseren en beoordelen op kwaliteit en betrouwbaarheid;
3. op basis hiervan een goed afgebakende probleemstelling formuleren;
4. onder begeleiding een onderzoek van beperkte omvang opzetten en uitvoeren met inachtneming van de voor het vakgebied relevante traditionele en digitale methoden en technieken;
5. op basis daarvan een beargumenteerde conclusie formuleren;
6. ook buiten zijn eigen vakgebied gebruik maken van zijn verworven onderzoeksvaardigheden.

II Schriftelijke presentatievaardigheden

1. onderzoeksresultaten helder en beargumenteerd uiteenzetten;
2. een antwoord formuleren op vragen betreffende (een onderwerp in) het vakgebied
   - in de vorm van een heldere en goed opgebouwde schriftelijke presentatie
   - overeenkomend met de criteria die het vakgebied daaraan stelt
   - met gebruikmaking van relevante illustratie- of multimediale technieken
   - gericht op een specifieke doelgroep.

III Mondelinge presentatievaardigheden

1. onderzoeksresultaten helder en beargumenteerd uiteenzetten;
2. een antwoord formuleren op vragen betreffende (een onderwerp in) het vakgebied
   - in de vorm van een heldere en goed opgebouwde mondelinge presentatie
   - overeenkomend met de criteria die het vakgebied daaraan stelt
   - met gebruikmaking van moderne presentatietechnieken
   - gericht op een specifieke doelgroep;
3. actief deelnemen aan een vakinhoudelijke discussie.

IV Leervaardigheden

1. op constructieve wijze aan medestudenten feedback geven en van medestudenten feedback ontvangen en gegronde kritiek verwerken tot een herziening van het eigen standpunt of de eigen argumentatie;
2. aanwijzingen en kritiek van begeleiders goed verwerken, en in nieuwe situaties met eerder gegeven aanwijzingen en kritiek rekening houden;
3. een realistische planning maken en zich houden aan overeengekomen planningen en prioritering.

Classified as Internal | Intern

Bijlage B - Regeling BA-eindwerk

Geldig vanaf 1 september 2026

Artikel 1. Algemene criteria
Het BA-eindwerk is of omvat een schriftelijke neerslag van een onderzoek dat een student heeft verricht onder begeleiding van een docent van diens opleiding ter afsluiting van de betreffende opleiding. Uit het eindwerk moet onder meer blijken dat de student in staat is:

a. onder begeleiding een wetenschappelijke probleemstelling te formuleren die getuigt van inzicht in de elementaire wetenschappelijke vragen en de belangrijkste opvattingen binnen het vakgebied;
b. op een synthetische en inzichtelijke manier verslag te doen van secundaire wetenschappelijke literatuur;
c. basisbegrippen en -methoden op een inzichtelijke wijze toe te passen op een beperkt corpus van – al dan niet tijdens veldonderzoek vergaard – primair bronnenmateriaal;
d. helder en correct te formuleren.

Artikel 2. Omvang
Het eindwerk van de bacheloropleiding heeft een studielast van minimaal 10 EC en heeft een omvang van maximaal 1000 woorden per EC inclusief noten, maar exclusief bibliografie en bijlagen. Indien een opleiding hiervan wenst af te wijken, wordt deze informatie opgenomen in de Studiegids.

Artikel 3. Dubbel eindwerk
Zie voor de voorwaarden die gelden om een gecombineerde scriptie/eindwerk voor meerdere opleidingen te schrijven artikel 4.11 van de Regels en richtlijnen van de examencommissies.

Artikel 4. Taal
Het eindwerk wordt vervaardigd in de onderwijstaal van de opleiding, zoals vastgesteld in de Onderwijs- en Examenregeling (art. 2.9 van het opleidingsspecifieke deel). De examencommissie kan, op verzoek van de student, vooraf toestaan dat het eindwerk wordt vervaardigd in een andere taal dan de onderwijstaal.

Artikel 5. Coördinatie en planning

1. De studieadviseur, of de docent van het scriptieseminar, maakt samen met de student een afstudeerplan, eventueel onderdeel van het BA3 studieplan, waarin worden vastgelegd:
   a. de wensen van de student t.a.v. de afstudeerrichting en, indien van toepassing, beoogd begeleider;
   b. de wensen van de student t.a.v. een eventuele vervolgopleiding;
   c. afspraken over de termijn waarbinnen – in het licht van de vervolgopleiding – afgestudeerd gaat worden.
2. De opleiding verzorgt een scriptieseminar voor studenten die het eindwerk gaan produceren[10]. Indien een student het eindwerk in het eerste semester vervaardigt en de eigen opleiding geen scriptieseminar in dat semester biedt, volgt de student het facultaire scriptieseminar.
3. Tijdens het scriptieseminar krijgt de student ten minste ondersteuning bij de formulering van een onderzoeksvraag, de omgang met primaire bronnen/vakliteratuur en structuur tijdens het schrijf-/maakproces.
4. De docent van het scriptieseminar of studieadviseur draagt waar nodig zorg voor het eerste contact tussen student en de beoogd begeleider.

Artikel 6. Begeleiding

1. De student stelt in samenspraak met de begeleider een opzet en werkplan samen voor het eindwerk. Bij het opstellen van dit plan worden de student en de begeleider aangemoedigd om de ethische aspecten

[10] Een scriptieseminar is een reeks bijeenkomsten waarin de totstandkoming van een eindwerk/scriptie groepsgewijs wordt begeleid. Het scriptieseminar kan als eigenstandig studieonderdeel binnen het curriculum aangeboden worden, of worden geïntegreerd binnen een of meerdere studieonderdelen.

Classified as Internal | Intern

van het onderzoek te overwegen met behulp van een gestandaardiseerde checklist. Waar van toepassing worden afspraken over de verwerking van persoonsgegevens vastgelegd. Indien de opleiding dit nodig acht, kunnen de opzet en het werkplan ter kennis worden gebracht van de examencommissie.
2. De examencommissie benoemt de begeleider tot eerste beoordelaar van het eindwerk. Details over de procedure van de benoeming van de eerste beoordelaar zijn per opleiding uitgewerkt in de cursusbeschrijving van het BA-eindwerk in de Studiegids.
3. Tussen student en begeleider zullen minimaal de volgende contacten plaatsvinden:
   a. een inleidende bespreking over de keuze en de begrenzing van het onderwerp, de probleemstelling, de literatuur, bronnenmateriaal, invalshoek, raadpleging van ter zake kundigen, enz.;
   b. een bespreking van het werkplan;
   c. een bespreking van één of meer tussenstadia van het eindwerk;
   d. op verzoek van de student een bespreking van de definitieve versie van het eindwerk, waarin de beoordeling wordt toegelicht.
4. Wanneer zich tijdens het begeleidingstraject tussen student en begeleider problemen voordoen neemt de examencommissie – gehoord de partijen – een beslissing over het vervolg van het begeleidingstraject.

Artikel 7. Beoordeling

1. De student stuurt de definitieve versie van het eindwerk per e-mail naar de begeleider/eerste beoordelaar en de tweede beoordelaar met het e-mailadres BAthesis@hum.leidenuniv.nl in de cc. Desgevraagd levert de student een papieren exemplaar in bij de begeleider/eerste beoordelaar en/of tweede beoordelaar.
2. Het opleidingsbestuur, onverlet de bevoegdheden van de examencommissie, stelt in het tweede semester van het derde bachelorjaar twee deadlines voor het inleveren van het eindwerk, zodanig dat de student bij een onvoldoende beoordeling in staat wordt gesteld om het eindwerk binnen het academische jaar te herkansen en om nog binnen het studiejaar aan de diploma-eisen te voldoen. Studenten die er niet in slagen om hun eindwerk binnen het derde jaar met een voldoende af te ronden, kunnen het eindwerk in het erop volgende jaar iedere maand van september tot en met juni indienen. Ook voor deze studenten geldt dat er, onverlet de bevoegdheden van de examencommissie, maximaal twee 'tentamengelegenheden' per academisch jaar zijn.
3. Een eindwerk wordt binnen vier weken nagekeken. Tussen 1 juli en 31 augustus geldt een termijn van maximaal zes weken.
4. Het eindwerk wordt beoordeeld aan de hand van de vijf Dublin-descriptoren waarbij in ieder geval de volgende aspecten worden meegewogen:
   a. adequate formulering en operationalisering van de probleemstelling;
   b. adequate verwerking van secundaire literatuur en bronnenmateriaal, toepassing van methodologie;
   c. logische en consistente argumentatie en oordeelsvorming;
   d. taalgebruik, opbouw en vormgeving;
   e. mate van zelfstandigheid tijdens het onderzoeks- en begeleidingsproces.
5. Nadat de eerste lezer/beoordelaar heeft bepaald dat het eindwerk gereed[11] is voor beoordeling, benoemt de examencommissie een tweede beoordelaar. De tweede beoordelaar leest en beoordeelt de definitieve versie van het eindwerk. De tweede beoordelaar is niet betrokken geweest bij de begeleiding en beoordeelt het eindwerk op de aspecten a. t/m d. (zie 7.4), maar dus niet op aspect e.
6. Het eindwerk wordt beoordeeld aan de hand van de voor het eindwerk vastgelegde beoordelingscriteria (conform Dublin-descriptoren). Elk van deze vijf criteria dient met een voldoende te zijn beoordeeld om een voldoende eindcijfer te kunnen vaststellen. De eerste en de tweede

[11] 'Gereed voor beoordeling' betekent niet dat de eerste beoordelaar het eindwerk van voldoende kwaliteit vindt. Een eindwerk is bijvoorbeeld klaar voor beoordeling wanneer aan de zogenaamde knock-outcriteria is voldaan en/of wanneer het maximaal aantal correctierondes is bereikt. Het is aan de opleidingen zelf om te bepalen of ze in dezen knock-outcriteria, een maximum aantal correctierondes en/of overige criteria hanteren.

Classified as Internal | Intern

beoordelaar stellen in overleg het eindcijfer vast dat wordt gemotiveerd aan de hand van de op het beoordelingsformulier vermelde criteria in het scriptiebeoordelingssysteem.
7. Indien de eerste en tweede beoordelaar geen overeenstemming over het eindcijfer bereiken, dan wel de beoordelingen van de eerste en tweede beoordelaar twee punten of meer van elkaar verschillen, wijst de examencommissie een derde beoordelaar aan. De derde beoordelaar bepaalt in dat geval het eindcijfer, na weging van de oordelen van alle drie de beoordelaars.
8. Het eindcijfer van het eindwerk wordt alleen geregistreerd indien de student de definitieve, beoordeelde versie van het eindwerk heeft geüpload in het Studentenrepositorium.
9. Indien het eindwerk met een onvoldoende eindcijfer is beoordeeld, wordt het eindwerk niet geüpload in het Studentenrepositorium. Het onvoldoende eindcijfer dient in deze gevallen wel te worden geregistreerd in het scriptiebeoordelingssysteem, zodat het duidelijk is dat het eindwerk herkanst moet worden.

Artikel 8. Fraude, plagiaat, auteursrecht[12]

1. Onder fraude wordt verstaan ieder handelen of nalaten dat het op de juiste wijze vormen van een oordeel over iemands kennis, inzicht, vaardigheden, (beroeps)houding of reflectie geheel of gedeeltelijk onmogelijk maakt, waaronder onder meer begrepen:
   a. het geheel of gedeeltelijk overnemen van teksten/formuleringen/ideeën van andere auteurs, waaronder ook verstaan medestudenten, zonder plaatsing van aanhalingstekens en nauwkeurige bronvermelding (plagiaat);
   b. het door anderen laten maken van (delen van) een tekst;
   c. het ongeoorloofd gebruik van AI-software;
   d. het fingeren van onderzoeksgegevens;
   e. het gebruiken van eigen werk zonder verwijzing (zelfplagiaat).
2. Een geval van fraude (en het vermoeden daarvan) wordt door de lezer die dit constateert gemeld bij de examencommissie, terwijl deze ook de andere lezer hiervan op de hoogte stelt. Zie voor de sancties die de examencommissie kan opleggen artikel 6.5 van de Regels en richtlijnen van de examencommissies.
3. Het auteursrecht van het eindwerk berust bij de student.

Artikel 9. Slotbepaling

1. In gevallen waarin deze regeling niet voorziet, beslist het faculteitsbestuur.

[12] Zie ook de Gedragscode Plagiaat van de Universiteit Leiden en hoofdstuk 6 van de Regels en Richtlijnen van de examencommissies

Classified as Internal | Intern

Bijlage C – Stageregeling bachelor- en masteropleidingen

Geldig vanaf 1 september 2026

1. Inleiding
Een stage kan verplicht zijn binnen een opleiding, als keuzeonderdeel binnen de keuzeruimte worden opgenomen, of extra-curriculair worden uitgevoerd (of een combinatie van voorgaande). De student staat gedurende de gehele stageperiode ingeschreven als student van de opleiding waar de stage onder valt.

2. Studielast
Een opleiding kan de studielast (aantal EC's) voor verplichte stages of stages in de keuzeruimte maximeren. De stage heeft een studielast van minimaal 10 EC (280 werkuren) tot maximaal 20 EC (560 werkuren). De studielast van stages bedraagt een veelvoud van 5 EC (i.c. 10, 15 of 20 EC). Binnen de vastgestelde studielast wegen de voorbereiding van de stage (opstellen stageplan) en de verslaglegging achteraf elk voor ca. 1 EC mee.

3. Planning
De student volgt de stage in de periode die daartoe door de opleiding is aangewezen, of in overleg met de studieadviseur is afgesproken. De stageperiode wordt ter goedkeuring in het stageplan opgenomen.

4. Toelating tot stage
Aan de bachelorstage kan pas worden begonnen nadat het propedeutisch examen met goed gevolg is afgelegd. Bachelor- en masteropleidingen kunnen (aanvullende) voorwaarden stellen. Zie punt 11.

5. Locatie
De stage wordt zo veel mogelijk op locatie bij de stageverlenende organisatie uitgevoerd. In overleg met deze organisatie kan worden overeengekomen dat de student de stage deels op afstand uitvoert. De richtlijn daarbij is dat de student bij voorkeur minstens 80% van het afgesproken aantal werkuren per week op locatie bij de stageorganisatie aanwezig is. Afhankelijk van de aard van de stageverlenende organisatie of de stage kan de examencommissie besluiten van deze richtlijn af te wijken. In overmachtssituaties als bedoeld in art. 3.0.1 van de OER kan het faculteitsbestuur besluiten om van deze richtlijn af te wijken.

6. Stageplan en -overeenkomst
De werkzaamheden bij de stageverlenende organisatie mogen niet eerder gestart worden dan dat daarvoor goedkeuring is gegeven door de faculteit. Voordat de student aan de stage begint, moet deze dus zijn goedgekeurd door de examencommissie van de hoofdvakopleiding.
Het stageplan wordt opgemaakt in samenhang met de stageovereenkomst volgens facultair format. Nadat het stageplan is geaccordeerd door de stagedocent (vanuit een opleiding van onze faculteit) en de stagebegeleider (vanuit de stageverlenende instelling) en na advies van de stagecoördinator van de faculteit, beoordeelt de examencommissie de geschiktheid van de stage. Bij goedkeuring van het stageplan wordt tevens de stagedocent aangewezen als examinator van de stage. De examencommissie geeft binnen tien werkdagen na ontvangst uitsluitsel over goedkeuring van het stageplan. Tussen 1 juli en 31 augustus geldt een termijn van maximaal dertig werkdagen.
Stageplan/-overeenkomst en de bijbehorende voorwaarden worden door de student en de gemachtigde vertegenwoordigers van de stageverlenende instantie en de faculteit ondertekend.

7. Stageopdracht
De stageopdracht moet passend zijn bij het niveau van een bachelor- respectievelijk (research)masteropleiding. Dit kan bijvoorbeeld blijken uit de beantwoording van een onderzoeksvraag tijdens de stage, maar ook uit bv. het uitvoeren van activiteiten, of opstellen van een beleidsstuk of adviesrapport waarvoor een academisch niveau gewenst is. De stage levert altijd een eindproduct op.

8. Stageverslag en eindproduct
De student sluit de stage af met een stageverslag en een eindproduct.

Stageverslag
Het stageverslag is een *reflectief* verslag van de stage waarin de volgende onderdelen aan de orde komen:

Classified as Internal | Intern

a) Beschrijving van de stagewerkzaamheden;
b) Beschrijving van de afdeling en/of organisatie;
c) Reflectie op het eigen leerproces/behalen van vooraf gestelde (persoonlijke) leerdoelen;
d) Reflectie op a) het eigen profiel (kennis, vaardigheden, competenties) in relatie tot de stagepraktijk en het op eigen functioneren tijdens de stage, en op b) de motivatie;
e) Reflectie op een vervolgstudie (n.b. alleen van toepassing bij bachelorstages);
f) Reflectie op de stage in relatie tot voorbereiding op de arbeidsmarkt/loopbaan.

Eindproduct
Het eindproduct is een direct voortvloeisel uit de omschreven stageopdracht en wordt omschreven in het stageplan. Eventuele extra geproduceerde documenten/producten worden bij het eindproduct gevoegd. In het geval van een immaterieel eindproduct (bijvoorbeeld een festival of een congres) wordt in een afzonderlijk verslag gerapporteerd over de aard en totstandkoming daarvan.

9. Beoordeling
De (externe) stagebegeleider voorziet de (interne) stagedocent via een gestandaardiseerd feedbackformulier van input voor de beoordeling. De stagedocent bepaalt vervolgens de eindbeoordeling van de stage op basis van:
a) Voorbereiding van de stage: de totstandkoming van het stageplan en andere voorbereidende werkzaamheden;
b) Functioneren tijdens de stage: met name gebaseerd op de feedback van de stagebegeleider;
c) Stageverslag: de inhoud en kwaliteit van het stageverslag;
d) Eindproduct: de kwaliteit van het eindproduct dat de stage heeft voortgebracht.

De student moet minimaal op onderdelen b) en c) een voldoende scoren om de stage met goed gevolg te kunnen afsluiten. De eindbeoordeling wordt vastgelegd in een gestandaardiseerd beoordelingsformulier.

10. Verantwoordelijkheden:
De student is verantwoordelijk voor:
a) het vinden van de stageplaats;
b) het tijdig in orde maken van alle benodigde documenten en goedkeuringen;
c) het regelen van o.m. visum, huisvesting en een verzekering in geval van een buitenlandstage.

Het bestuur van de opleiding is verantwoordelijk voor:
a) de uitvoering van het facultaire stagebeleid;
b) de eventuele nadere invulling van de facultaire stageregeling.

De stagebegeleider is verantwoordelijk voor:
a) het beoordelen van het stageplan voorafgaand aan de stage;
b) het begeleiden van de student tijdens de stage conform afspraken in het stageplan;
c) het geven van tussentijdse feedback aan de student over diens functioneren;
d) het verstrekken van input aan de stagedocent over het functioneren van de student ten behoeve van diens beoordeling.

De stagedocent is verantwoordelijk voor:
a) het beoordelen van het stageplan voorafgaand aan de stage:
b) het toezicht tijdens de stage – in Nederland d.m.v. een bezoek aan de stagiair en stagebegeleider bij het stageverlenende organisatie of d.m.v. (een) video call(s); in het buitenland d.m.v. (een) *video call(s)* met de stagiair en stagebegeleider;
c) het beoordelen van de stage, mede op basis van de input van de stagebegeleider.

De examencommissie is verantwoordelijk voor:
a) de goedkeuring van de stage zoals omschreven in het stageplan en het aanwijzen van de stagedocent als examinator van de stage.

De Career Service/facultaire stagecoördinator is verantwoordelijk voor:
a) het toezien op de correcte uitvoering van de stageregeling en stageprocedures;
b) het geven van adviezen bij het stageplan;

Classified as Internal | Intern

c) het, waar van toepassing, tekenen van stageovereenkomsten (na goedkeuring van het stageplan).

11. Aanvullende voorwaarden
Opleidingen kunnen aanvullende voorwaarden stellen aan verplichte stages of stages die als keuzeonderdeel binnen het curriculum worden opgenomen, zolang dit past binnen de facultaire richtlijnen. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan:

a) het maximeren van de studielast(aantal EC's) voor verplichte stages of stages in de keuzeruimte;
b) het stellen van een ingangseis, bv. dat de student een bepaald aantal EC of specifieke cursus(sen) van het programma gehaald moet hebben voor deze met de stage kan beginnen;
c) het opnemen van een onderzoekscomponent in de stage, of aanvullend aan de stage (bv. schrijven van een research proposal);
d) de mate waarin de stage dient aan te sluiten bij de inhoud van de opleiding;
e) beperkingen ten aanzien van het volgen van een stage binnen een instituut van de faculteit; (waarbij de stagewerkzaamheden bv. ook in de vorm van een betaald studentassistentschap uitgevoerd kunnen worden).

Indien opleidingen aanvullende voorwaarden stellen aan de stage, dan leggen zij deze in ieder geval vast in de Studiegids. In het geval van het stellen van een ingangseis met betrekking tot een bepaald aantal gevolgde EC's of specifieke cursussen wordt dit tevens vastgelegd in het opleidingsspecifieke deel van de Onderwijs- en Examenregeling (art 4.2). De opleidingen dragen zorg voor duidelijke communicatie over aanvullende voorwaarden naar de studenten.

12. Slotbepalingen

a) Deze regeling kan worden aangehaald als: *Stageregeling voor FGW-bachelor en -masteropleidingen.*
b) In gevallen waarin deze regeling niet voorziet, beslist het faculteitsbestuur.

Op de website van de faculteit wordt nadere praktische informatie verstrekt voor studenten over het vinden en regelen van stages.

Classified as Internal | Intern

Bijlage D – Regeling Colloquium Doctum

Het Colloquium Doctum is een toelatingsonderzoek voor personen van 21 jaar en ouder, die niet voldoen aan de wettelijke vooropleidingseisen voor de betreffende bacheloropleiding (als bedoeld in WHW-artikel 7.24, eerste onderscheidenlijk tweede lid), noch daarvan (krachtens artikel 7.28) zijn vrijgesteld. Voor de volledige omschrijving van het Colloquium Doctum, zie art. 7.29 van de wet.

Het betreffende toelatingsonderzoek vindt plaats aan de hand van behaalde (vwo)certificaten. Daarvoor gelden de volgende criteria:

1. Bij kandidaten met een havo-diploma of een mbo-4 diploma worden drie vwo-deelcertificaten opgelegd. Beschikt de kandidaat over zeer goede resultaten op havo-niveau, is er al hoger onderwijs gevolgd en/of is er sprake van zeer relevante werkervaring dan kan het aantal certificaten kleiner zijn.

2. Aan kandidaten met een vooropleiding die niet ten minste vergelijkbaar is met een havo- of mbo-4 diploma en aan kandidaten zonder afgeronde vooropleiding worden meer dan drie certificaten opgelegd. Voor de bepaling welke certificaten worden opgelegd wordt naast vooropleiding ook gekeken naar werkervaring en de motivatie.

3. Voor de bacheloropleidingen van FGW zijn onderstaande eisen vastgesteld wat betreft de vwo-deelcertificaten[13] die deel moeten uitmaken van het Colloquium Doctum:

BA-opleiding	**Verplichte vwo-deelcertificaten**
Duitse taal en cultuur	Nederlands, Engels en Duits.
Filosofie – *Nederlandstalige* afstudeerrichtingen	Nederlands, Engels en Wiskunde A.
Filosofie - Global and Comparative Perspectives	Engels en Wiskunde A. En, naar keuze: Nederlands, Frans, Duits of Geschiedenis.
Franse taal en cultuur	Nederlands, Engels en Frans.
Geschiedenis	Nederlands, Engels, Geschiedenis + Profielwerkstuk Geschiedenis.
Griekse en Latijnse taal en cultuur	Nederlands en Geschiedenis. En, naar keuze, Grieks of Latijn.
Taalwetenschap – Taal in gebruik	Nederlands en Engels. En, naar keuze, Wiskunde A of Geschiedenis.
Taalwetenschap – *Engelstalige* afstudeerrichtingen	Engels, Wiskunde A of Geschiedenis. En, naar keuze, Duits, Frans, of Nederlands.
Urban Studies	Engels, Geschiedenis en Wiskunde A.
Overige opleidingen/afstudeerrichtingen met *Nederlands* als onderwijstaal	Nederlands, Engels en Geschiedenis.

[13] Voor meer informatie over staatsexamens, zie: https://www.duo.nl/particulier/staatsexamen-vo/.

Classified as Internal | Intern

Overige opleidingen/ afstudeerrichtingen met *Engels* als onderwijstaal	Engels en Geschiedenis. En, naar keuze, Duits, Frans, of Nederlands.

4. Als vier of meer certificaten vereist zijn, worden ofwel een profielwerkstuk behorende bij een van de onder punt 3 vermelde vakken opgelegd, ofwel een of meer van de onderstaande vakken naar keuze van de kandidaat:

   Vwo-deelcertificaten:
   - Arabische taal en literatuur
   - Duitse taal en literatuur
   - Franse taal en literatuur
   - Friese taal en cultuur
   - Griekse taal en cultuur
   - Latijnse taal en cultuur
   - Russische taal en literatuur
   - Spaanse taal en literatuur
   - Turkse taal en literatuur
   - Geschiedenis
   - Maatschappijwetenschappen
   - Economie
   - Aardrijkskunde
   - Filosofie
   - Wiskunde (A, B, C)

Algemene vwo-vakken zonder centraal schriftelijk eindexamen:
- Profielwerkstuk
- Maatschappijleer

Voor kandidaten voor de BA Duitse taal en cultuur en de BA Franse taal en cultuur geldt dat in afwijking van bovenstaande niet voor een vierde certificaat (of voor meer dan vier certificaten) in een moderne vreemde taal gekozen kan worden.

5. In plaats van vwo-certificaten kunnen ook met goed gevolg afgelegde cursussen (in het cultuur-/geesteswetenschappelijk domein en/of in algemene academische vaardigheden) van de Open Universiteit (OU) in aanmerking komen voor het Colloquium Doctum.

6. Kandidaten dienen de opgelegde vwo-certificaten of vakken te hebben behaald alvorens zij kunnen starten met de bacheloropleiding.

Classified as Internal | Intern